



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 324/2020-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. júla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditsša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 58/2019 z 3. októbra 2019 a takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť a sťažnostná argumentácia**

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. decembra 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Rajtákovou, Štúrova 20, Košice, ktorou namietala porušenie svojho

základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 58/2019 z 3. októbra 2019 (ďalej aj „namietané uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 35/2011 z 29. mája 2012 (ďalej len „prvý rozsudok okresného súdu“) uznaná vinnou z prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) na skutkovom základe, že ako vlastníčka a užívateľka rodinného domu na [REDAKOVANÉ] počas prebiehajúcich súdnych sporov týkajúcich sa práva užívania časti tohto domu jej matkou [REDAKOVANÉ] jej 13. júla 2009 v ranných hodinách výmenou zámku na dverách znemožnila vstup do uvedeného domu napriek tomu, že bezplatné a doživotné právo a právo užívania nehnuteľnosti jej bolo priznané osvedčením o dedičstve sp. zn. 28 D 1020/1997, Dnot 303/1997 zo 6. apríla 1998. V súvislosti s uznaním viny sťažovateľky jej bol uložený peňažný trest vo výške 250 € podľa § 218 ods. 1, § 38 ods. 2 a 3 a § 56 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu bol úmyselne zmarený, bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

3. Proti prvému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 To 73/2012 z 21. novembra 2012 (ďalej len „prvé uznesenie krajského súdu“) bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľky podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

4. Následne sťažovateľka podala dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Tdo 45/2014 z 24. marca 2015 bolo rozhodnuté, že prvým uznesením krajského súdu a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v neprospech sťažovateľky v § 319 Trestného poriadku a § 218 ods. 1

Trestného zákona. Zároveň bolo zrušené prvé uznesenie krajského súdu a prvý rozsudok okresného súdu a tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Okresnému súdu sa tiež prikázalo, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

5. Sťažovateľka bola rozsudkom okresného súdu sp. zn. 3 T 35/2011 z 3. novembra 2015 (ďalej len „druhý rozsudok okresného súdu“) opätovne uznaná vinnou na totožnom skutkovom základe (vymedzenom v bode 2 odôvodnenia tohto rozhodnutia), a to pri rovnakej právnej kvalifikácii a uloženom treste ako v prípade prvého rozsudku okresného súdu. Proti druhému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka v zákonnej lehote odvolanie. Uznesením krajského súdu sp. zn. 6 To 15/2016 z 13. apríla 2016 (ďalej len „druhé uznesenie krajského súdu“) bolo odvolanie sťažovateľky podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuté. Následne sťažovateľka znova podala dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ďalej len „druhé dovolanie sťažovateľky“). Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 69/2017 z 23. apríla 2018 bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

6. Proti druhému uzneseniu krajského súdu napokon podala sťažovateľka ďalšie dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (ďalej len „tretie dovolanie sťažovateľky“). O treťom dovolaní sťažovateľky rozhodol najvyšší súd namietaným uznesením tak, že aj toto podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, keďže podľa názoru najvyššieho súdu neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

7. Vo svojej ústavnej sťažnosti vytýka sťažovateľka namietanému uzneseniu najmä rozsah jeho odôvodnenia, keď podľa jej názoru najvyšší súd na s. 1 až 6 uznesenia iba opísal chronológiu priebehu dovtedajšieho konania, pričom jej dovolacími námietkami sa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia následne zaoberal nedostatočným spôsobom. V nadväznosti na uvedené spočíva podstata argumentácie sťažovateľky v tom, že dovolacie námietky týkajúce sa posúdenia jej zavinenia vo vzťahu k prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona, o ktorých je sťažovateľka presvedčená, že v celom rozsahu napĺňajú ňou vymedzený dôvod jej tretieho dovolania, najvyšší súd nesprávne posúdil ako námietky skutkového charakteru

vzťahujúce sa na fázu hodnotenia dôkazov okresným súdom a krajským súdom. Okrem uvedeného v ďalších častiach ústavnej sťažnosti sťažovateľka argumentuje tým, že najvyšší súd sa v odôvodnení namietaného uznesenia vôbec nezaoberal jej dovolacou námietkou, v zmysle ktorej „*predmetom trestného konania proti nej vedeného je občianskoprávny vzťah medzi ňou a jej matkou a takéto trestné stíhanie je porušením zásady ultima ratio. Jej námietky teda jednoznačne poukazovali na to, že rozhodnutiami súdov prvého stupňa aj dovolacieho, bola uznaná za vinnú z konania, ktoré nie jej trestným činom, ale obsahom občianskoprávnych práv a povinností medzi ňou a jej matkou, ■■■■■■■■■■*“. Na základe takto vymedzeného obsahu sťažnostnej argumentácie malo namietaným uznesením najvyššieho súdu dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a taktiež k porušeniu jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite navrhuje, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol tak, že jej základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 58/2019 z 3. októbra 2019 porušené boli. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti ďalej navrhuje, aby ústavný súd zakázal najvyššiemu súdu pokračovať v porušovaní ňou označených práv. Rovnako navrhuje uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 58/2019 z 3. októbra 2019 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Okrem toho požaduje aj priznanie náhrady trov konania.

## II.

### **Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava**

9. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo

o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spoločnosti.

### **III.**

#### **Posúdenie vecí ústavným súdom a jeho závery**

15. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 58/2019 z 3. októbra 2019, ktorým najvyšší súd o treťom dovolaní sťažovateľky rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

#### **K namietanému uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 58/2019 z 3. októbra 2019**

16. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, III. ÚS 263/03, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06, III. ÚS 198/07, III. ÚS 79/2012).

17. Ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015).

18. Ústavný súd teda zdôrazňuje, že pri posúdení namietaného uznesenia najvyššieho súdu jeho úlohou nebolo preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré najvyšší súd oprel svoje rozhodnutie. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa najvyšší súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľky (prezentovanou v jej treťom dovolaní) vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a taktiež či je odôvodnenie jeho rozhodnutia ústavnoprávne akceptovateľné.

19. Vo vzťahu k namietanému uzneseniu najvyššieho súdu, ktorým bolo dovolanie sťažovateľky podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté, je v prvom rade potrebné uviesť, že jej sťažostná argumentácia v konaní pred ústavným súdom sa (s výnimkou sťažostnej námietky smerujúcej k nedostatočnému odôvodneniu namietaného uznesenia najvyššieho súdu) vo svojom jadre zhoduje s dovolacími námietkami uvedenými v jej treťom dovolaní. S uvedenou argumentáciou sťažovateľky sa najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vysporiadal týmto spôsobom: „*Aj v tomto prípade je však treba k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného*

poriadku uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. Inak povedané, vo vzťahu ku skutkovému stavu, zistenému súdmi prvého, prípadne druhého stupňa, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi oboch stupňov. Z týchto úvah súd vychádzal, keď dospel k záveru, že dovolanie obvinenej je v prvej časti, napriek jej ubezpečeniu, založené na rýdzo skutkových námietkach. Ak totiž obvinená namietala, že si konajúce súdy nesprávne vyhodnotili subjektívnu stránku trestného činu a poukazovala pritom na to, čo z tam uvádzaných civilných konaní ne/mohla vedieť ohľadne užívacích práv jej matky – poškodenej [REDAKOVANÉ], ide z jej strany zjavne o proces hodnotenia dôkazov, do ktorého dovolací súd podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, časť za bodkočiarkou, zasahovať nemôže.“

20. Pre úplnosť je však potrebné dodať, že ešte pred odôvodnením najvyššieho súdu týkajúcim sa námietok, ktoré boli obsahom tretieho dovolania sťažovateľky, sa najvyšší súd vysporiadal aj so skutočnosťou, že predmetom jeho prieskumu na podklade druhého, ako aj tretieho dovolania sťažovateľky bolo totožné (v chronológii celého konania v poradí druhé) uznesenie krajského súdu. K tomuto najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia uviedol: „námietky obvinenej [REDAKOVANÉ] vo väčšine nie sú totožné so skôr uplatnenými námietkami z dovolania z 3. augusta 2017 (pozn. vtedy obvinená na základe dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. namietala nenaplnenie znakov objektívnej stránky trestného činu), o ktorom – ako už bolo vyššie uvedené, najvyšší súd uznesením z 23. apríla 2018, sp. zn. 2 Tdo 69/2017, rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Tr. Por.; z tohto dôvodu sa dovolací súd aj týmito ďalšími vnesenými námietkami zaoberal.“ Z uvedeného je zrejmé, že dovolacie námietky sťažovateľky uplatnené v jej druhom a treťom dovolaní sa čiastočne prekrývali, ale vo väčšine boli rozdielne. Práve čiastočné prekrývanie sa dovolacích námietok obsiahnutých v druhom a treťom dovolaní

sťažovateľky do určitej miery determinuje právne posúdenie veci ústavným súdom v tomto konaní.

21. Sťažovateľka namietanému uzneseniu najvyššieho súdu v konaní pred ústavným súdom vytýka, že najvyšší súd v ňom vôbec nereagoval na jej námietku týkajúcu sa potreby posúdenia jej trestnej zodpovednosti s ohľadom na princíp *ultima ratio* trestného práva (bez bližšej konkretizácie jeho právnej úpravy). Aj v kontexte skutočností uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia sa ústavný súd nestotožnil s uplatnenou sťažnostnou argumentáciou, a to najmä z dôvodu, že po komplexnom oboznámení sa s rozhodnutiami všeobecných súdov tvoriacich prílohu ústavnej sťažnosti zistil, že k uvedenej námietke sťažovateľky sa už najvyšší súd vyjadril v odôvodnení svojho uznesenia sp. zn. 2 Tdo 69/2017 z 23. apríla 2018, ktorým rozhodol o jej druhom dovolaní. Druhým dovolaním bolo sťažovateľkou napadnuté totožné uznesenie krajského súdu ako v prípade jej tretieho dovolania, a to navyše na základe rovnakého dovolacieho dôvodu vymedzeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Najvyšší súd pritom v odôvodnení rozhodnutia o druhom dovolaní sťažovateľky k tomu uviedol: „... *skutkové závery prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť, tak ako sú vyjadrené v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu zodpovedajú právnomu posúdeniu konania obvinenej ako prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Tr. zák. Súdny oboch stupňov pritom plne rešpektovali právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tejto veci v jeho skoršom rozsudku z 24. marca 2015, sp. zn. 4 Tdo 45/2014, keď sa po doplnení dokazovania náležite vysporiadali s platnosťou a právnymi účinkami dohody dedičiek potvrdenej osvedčením o dedičstve, pričom rovnako ako súdy v občianskom súdnom konaní dospeli k záveru, že na základe predmetnej dohody vznikol obvinenej a jej sestre osobný záväzok umožniť poškodenej bezplatne a doživotne užívať tú časť predmetného rodinného domu, ktorú do smrti manžela ešte ako spoluvlastníčka užívala.*“ Uvedenou časťou odôvodnenia svojho uznesenia najvyšší súd nepochybne reagoval práve na dovolacie námietky sťažovateľky vyjadrené v jej druhom dovolaní, ktoré sa v zásade týkali posúdenia jej trestnej zodpovednosti po stránke objektívnej, a to aj s ohľadom na princíp *ultima ratio*. Je to tak v kontexte použitej právnej kvalifikácie trestného činu (§ 218 Trestného zákona) v priamej

väzbe práve na konštatovaný „*osobný záväzok umožniť poškodenej bezplatne a doživotne užívať tú časť predmetného rodinného domu...*“, ktorý bol porušený trestnoprávne relevantným konaním sťažovateľky popísaným vo výroku odsudzujúceho rozsudku. Ústavný súd len dodáva, že v nadväznosti na čl. 49 ústavy, pokiaľ sú naplnené znaky trestného činu podľa Trestného zákona, nemožno nevyvodit' trestnoprávnu zodpovednosť bez osobitného zákonom ustanoveného dôvodu, aj keď by sa taká zodpovednosť prekrývala so súkromnoprávnou zodpovednosťou (typickým príkladom je náhrada škody popri trestnom postihu páchatel'a).

22. V uvedenom smere nie je teda možné súhlasiť so sťažovateľkou, že nezodpovedaním tejto námietky v namietanom uznesení došlo zo strany najvyššieho súdu k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže aj v zmysle dosiaľ uvedeného je zrejmé, že najvyšší súd sa touto dovolacou námietkou sťažovateľky už zaoberal vo svojej skoršej rozhodovacej činnosti týkajúcej sa právneho posudzovania totožného skutku. Išla by nad rámec posudzovaných ústavných východísk požiadavka smerujúca k dovolaciemu súdu, aby sa tento v prípade viacerých dovolaní podaných proti totožnému rozhodnutiu súdu druhého stupňa (navyše z rovnakého dovolacieho dôvodu) zaoberal jednotlivými dovolacími námietkami duplicitne v prípade, ak tieto už v konkrétnom prípade zodpovedal v rámci svojej skoršej rozhodovacej činnosti.

23. Ďalšiu námietku sťažovateľky prezentovanú v ústavnej sťažnosti, podľa ktorej najvyšší súd v dovolacom konaní nesprávne vyhodnotil jej námietky týkajúce sa posúdenia zavinenia vo vzťahu k prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona ako námietky skutkového charakteru, pričom sťažovateľka je o nich, naopak, presvedčená, že ide o námietky rýdzo právneho charakteru [ktoré naplňajú ňou vymedzený dôvod jej tretieho dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku], vyhodnotil ústavný súd, rešpektujúc svoju konštantnú rozhodovaciu činnosť týkajúcu sa konkrétnej kontroly ústavnosti, nasledujúcim spôsobom.

24. Ako z bodu 19 odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, vo vzťahu k nenaplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku najvyšší súd v odôvodnení namietaného uznesenia v zásade uviedol, že dovolacie námietky sťažovateľky, ktorými namieta správnosť a úplnosť skutkových zistení, nemožno subsumovať pod tento dovolací dôvod, podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pričom správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. Dovolací súd je totiž zásadne povinný vychádzať zo skutkového stavu zisteného súdmi nižších stupňov. Pritom platí, že skutkový stav nemôže ani skúmať, ale ani meniť.

24.1 V rámci tohto dovolacieho dôvodu teda sťažovateľka pred najvyšším súdom v podstate namietala skutkový stav. Svojimi námietkami sa snažila v otázke zavinenia svojho konania dosiahnuť iné hodnotenie dôkazov oproti tomu, ako ich hodnotili súdy nižšieho stupňa a ako sa toto hodnotenie zobrazilo vo výroku odsudzujúceho rozsudku (jeho skutkovej vete).

24.2 Hodnotenie dôkazov vo vzťahu k subjektívnej stránke trestného činu vedie v prvom rade k záveru o danosti alebo o absencii osobitného (v zákone len normatívne popísaného) psychického vzťahu páchatel'a k následku jeho konania (skutková okolnosť). Až výsledok takého zistenia (skutkový záver) je podkladom pre jeho subsumpciu pod príslušné ustanovenie Trestného zákona o zavinení (§ 15, § 16 Trestného zákona), teda pre výber niektorej jeho formy, prípadne pre záver o tom, že ide o nezavinené konanie, čo už je právny záver. Takáto postupnosť vyplýva aj z argumentácie sťažovateľky v bode 21 ústavnej sťažnosti. Z toho vyplýva, že sťažovateľkou uplatnený dovolací dôvod nemohol obstať, pretože námietky sťažovateľky smerovali výhradne proti hodnoteniu dôkazov, teda proti skutkovým zisteniam prvostupňového súdu a odvolacieho súdu zobrazeným v skutkovej vete rozsudku okresného súdu.

25. V nadväznosti na posúdenie veci ústavným súdom uvedené v bodoch 19 až 24 odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v namietanom uznesení (a taktiež v rozhodnutiach v tej istej veci, ktoré vydaniu namietaného uznesenia predchádzali) dôsledne vysporiadal so všetkými námietkami formulovanými v treťom dovolaní sťažovateľky, jeho závery nie sú výsledkom arbitrárnosti, resp. svojvôle, a preto je

namietané uznesenie, ktoré tvorilo predmet prieskumu v tomto konaní, z ústavnoprávneho hľadiska plne akceptovateľné. Na základe všetkého dosiaľ uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľky dospel k záveru, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a obsahom základného práva a práva, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľka domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v rámci predbežného prerokovania podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

26. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

27. S ohľadom na všetky uvedené závery ústavného súdu bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľky potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2020

Miroslav Duriš  
predseda senátu